

МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ
ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ОТЧЕТНА СТАТИСТИЧЕСКА
ФОРМА С (Form C)- ТЪРГОВСКИ ПРЕВОЗИ НА ВЪЗДУШНИТЕ ПРЕВОЗВАЧИ
ПО МЕЖДУНАРОДНИ ЕТАПИ НА ПОЛЕТИТЕ

I. ОТЧЕТНИ ДАННИ

В отчетна статистическа форма С въздушните превозвачи попълват обобщени годишни данни за количеството **платени пътници, товари и поща***, превозени между двойка летища само по международни етапи на **редовни търговски полети**. Електронната форма С във формат Excel е предложена в два отделни формуляра (две страници на файла): за полети, превозващи пътници, товари, поща или само пътници (Form C – PAX), и за изцяло товарни полети, които не превозват пътници (Form C – ALL-CARGO).

За целите на статистическото отчитане, всички данни, подавани с отчетна форма С, следва да се отнасят за **опериращия превозвач**, като обхващат и различните видове търговски споразумения за съвместни услуги между въздушните превозвачи: полети със споделени кодове (*code-share*), *blocked-space* споразумения*, съвместни търговски превози и такива с наети въздухоплавателни средства. В този контекст, терминът "опериращ превозвач" се отнася до този превозвач, чийто номер на полета се използва за целите на управление на въздушното движение.

В тази форма не се включват данни за *blocked-off* чартъри, полети тип въздушно такси, търговска бизнес авиация или други полети по заявка*.

*Вж. дефиницията в раздел III по-долу.

II. ОПИСАНИЕ - КОЛОНИ

<p>Колони „a“ и „b“: ДВОЙКА ЛЕТИЩА/ <i>STATIONS</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Въвеждат се отделните етапи от маршрута, първо в едната и след това в обратната посока; • В случай, че се използва повече от един номер на полет за един и същ маршрут, данните следва да бъдат консолидирани на един ред; • Попълват се 3-буквените кодове на летищата според Справочника за кодовете на авиокомпаниите на IATA; • Данните за изцяло товарните полети се попълват в отделна форма С и не се смесват с тези за пътнически или комбинирани полети.
<p>Колоната „c“: Тип въздухоплавателно средство / <i>Aircraft type</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Попълват се 3-символните кодове на типовете въздухоплавателни средства според

	<p>Справочника за кодовете на авиокомпаниите на IATA (<i>напр. 73G, 320, E95</i>);</p> <ul style="list-style-type: none"> Когато повече от един тип въздухоплавателно средство е бил използван на един и същ етап на полета, за всеки тип се попълва на отделен ред неговия код и съответните данни за трафика и капацитета на етапа на полета.
Колона „d“: Брой полети / <i>Number of flights</i>	Въвежда се броят на етапите на полета, извършени през отчетната година по всяка двойка летища, изброени в колони <i>a</i> и <i>b</i> .
Колони „e“ и „f“: Разполагам капацитет / <i>Capacity available</i>	
Колона „e“: Пътнически кресла / <i>Passenger seats</i>	<p>Въвежда се общият брой пътнически кресла, предоставени за продажба през отчетната година по всяка двойка летища, изброени в колони <i>a</i> и <i>b</i>.</p> <p>Не се включват пътнически места, които в действителност не са налични за превоз на пътници поради ограничения на полезния товар във връзка с необходимост от зареждане на по-голямо количество гориво или други ограничения от търговски или оперативен характер.</p> <p>Тази колона не се попълва във Form C – ALL-CARGO.</p>
Колона „f“: Общ капацитет на търговско затоварване/ <i>Total payload capacity</i>	Въвежда се общият капацитет на полезен товар, наличен през годината, на борда и в товарните отделения на ВС, за превоз на пътници, багаж, товари и поща (без пътници за изцяло товарните ВС), като се вземат предвид ограниченията върху капацитета между всяка двойка летища, изброени в колони <i>a</i> и <i>b</i> , приложими по търговски или оперативни съображения.
Колони „g - i“: Търговски превози/ <i>Revenue traffic</i>	
Колона „g“: Пътници / <i>Passengers</i>	<p>Попълват се данни за всички платени пътници, за чийто транспорт въздушният превозвач получава търговско възнаграждение – платени пътници (<i>вж. дефиницията в раздел III</i>).</p> <p>Тази колона не се попълва във Form C – ALL-CARGO.</p>
Колона „h“: Товари / <i>Freight</i>	Попълват се данни за общия тонаж превозени товари, включително експресни и дипломатически пратки, за чийто транспорт въздушният превозвач

	получава търговско възнаграждение – платени товари. Не включва данни за превозения пътнически багаж.
Колона „i“: Поща / Mail	Данните трябва да включват общия тонаж на кореспонденция и други предмети, предоставени за превоз от пощенските власти.
ВАЖНО: Данните за превозените товари и поща се попълват в тонове, с окръгляване до 3-ти знак след десетичната запетая.	

III. ТЕРМИНИ И ДЕФИНИЦИИ

Blocked-off чартъри – целият капацитет на въздухоплавателното средство е блокиран за чартърни продажби за полети, публикувани като редовни, но изпълнявани като чартърни по същия или подобен маршрут и работно време.

Blocked-space споразумения – брой пътнически кресла и/или определена част от товарния капацитет на въздухоплавателно средство на един въздушен превозвач са закупени от втори въздушен превозвач за превоз на негови пътници, товари и поща.

Полет – експлоатация на въздухоплавателно средство на един или няколко етапа на полет, изпълнявани под един и същи полетен номер.

Редовни търговски полети – полети, планирани като редовни и извършени срещу възнаграждение, съгласно публикувано разписание, или толкова редовни или чести, че представляват разпознаваема систематична поредица, които са отворени за директни резервации от страна на гражданите; както и допълнителни полети по маршрута, предизвикани от претоварване на редовните полети от разписанието.

Етап на полета – използване на въздухоплавателното средство от излитането му до следващото кацане.

Международен етап на полета – етап на полета, на който едната или и двете крайни точки са разположени на територията на държава, различна от държавата, в която се намира основното място на стопанска дейност на въздушния превозвач.

Техническо кацане по време на международен етап на полета не следва да води до класифициране на този етап, различно от това, което би било, ако техническото кацане не е било извършено.

Платени пътници - включва например:

- а) пътници, пътуващи по публично достъпни промоционални оферти (например "две за едно") или програми за лоялност (напр. осребряване на натрупани точки по програма за често пътуващи – *frequent flyer*);
- б) пътници, пътуващи безплатно като компенсация за отказан достъп на борда;
- в) пътници, пътуващи с корпоративни отстъпки;
- г) пътници, пътуващи с преференциални тарифи (напр. такива за държавни, моряшки, военни, младежки, студентски и др. пътувания).

Определението не включва:

- а) лица, които пътуват безплатно;

- б) лица, които пътуват по тарифа, достъпна единствено за служители на въздушни превозвачи или техни агенти, или командировани служители на превозвачите (напр. резервен екипаж);
в) деца до 2-годишна възраст, които не заемат отделно пътническо кресло.

V. СИМВОЛИ, ИЗПОЛЗВАНИ ПРИ ПОПЪЛВАНЕ НА ОТЧЕТНАТА ФОРМА

Моля, използвайте следните символи при попълването на отчетната форма:

* – звездичка, поставена непосредствено след попълнената цифра, означава, че данните са прогнозни (очаквани);

(blank) – празно поле означава, че категорията не е приложима;

na – от английското „not available” – означава, че данните не са налични.

VI. РЕКВИЗИТИ И СРОКОВЕ

Преди да изпратите попълнената форма в ГД ГВА, моля уверете се, че коректно са попълнени реквизитите в заглавната част на отчетната форма.

Периодичността и сроковете за представяне на Отчетна статистическа форма В са определени в **Приложение № 1** на Наредба № РД-08-20 от 14.01.1999 г. за събиране на статистическа информация за гражданското въздухоплаване в Република България.

При въпроси относно попълването и представянето на отчетната форма можете да се обръщате към отдел “Административно обслужване, статистика и архив” на следните контакти:

Тел: +359 2 937 1017

E-mail: statistics@caa.bg